

80 ÉVE SZÜLETETT GALLAI ATTILA Emlékhangverseny és fotói a Nádor teremben

[Emlékezés Gallai Attila \(1943–2022\) klarinétművész-tanárra, zeneszerzőre. \(Hollós Máté, Szendi Ágnes, Puskás Levente, Csepregi György, dr. Fábíán Tímea, Bátki-Fazekas Zoltán és Hollókőiné Bálint Alexandra emlékezései. \(Szerk.: Szendi Ágnes\) \(pdf\)](#)
(Parlando 2023/1.)

Gallai Attila zeneszerző, klarinétművész, zenepedagógus, a MÁV Szimfonikus Zenekar művésze, az Alkotó Muzsikások Társasága alapító elnöke 2022. XII. 13-án hunyt el. Kollégái és műveinek előadói megemlékeztek róla a Parlando 2023. 1. számában. Sajnos nem érhetette meg a 80. évét.

Arra gondoltam, tarthatnánk egy olyan koncertet, amelyen hűséges, lelkes előadóművészei a megemlékezésen túl egyfajta örömmel részesei lehetnek a közönségnek. Így is lett! Hálás vagyok Bátki Fazekas Zoltánnak, Czentrár Juditnak, Klenyán Csabának, Hollókőiné Bálint Alexandrának, Nagy Enikőnek, Puskás Leventének és Kubina Péternek, hogy elfogadták meghívásomat és önzetlenül jöttek szerepelni, megszólaltatták Gallai Attila néhány fontos alkotását. Köszönöm, hogy Göllész Zoltán is mellénk állt és helyet kaptunk a Nádor teremben a Gallai-programmal. A zeneművek elhangzásának háttéréül szolgált Hajdu Cornélia ötlete, hogy fotókkal is egészítsük ki a zenehallgatás élményét. Sok fotót összegyűjtött, felirattal látott el, az egész hangverseny folyamán láthatóak voltak kivetítve. Ezek a képek nagyobb időtávot fogtak össze, különböző szituációkban, különböző koncerteken követhettük nyomon Attilát.

A műsor a következőképpen alakult: Gallai Attilától dalt, klarinét etűdöket, zongoradarab sorozatot, brácsa-zongora művet, szaxofonra, valamint nagybőgőre írt kompozíciót ismerhettünk meg, ezeken kívül szólalt meg néhány rövidebb lélegzetű tisztelgő-emlékező mű az AMT-szerzők tollából.

Bátki Fazekas Zoltán és Czenthár Judit (zongora)

Bátki Fazekas Zoltán háromféle szerepben is képviseltette magát, mint énekes, mint költő és mint zeneszerző. A hangverseny nyitószáma Bátki Fazekas Zoltán „Szeretnék csönddé válni” c. versének a megzenésítése volt a költő és Czenthár Judit (zongora) előadásában. Ezután az „Imádság” c. költeményét mondta el alkotója, majd a saját „Miatyánk” megzenésítését énekelte szintén Czenthár Judit zongorakíséretével.

Gallai Attila hangszer a klarinét volt, amellyel igen behatóan foglalkozott: klarinétiskola-kottákat jelentetett meg, szakcikket írt a klarinéttal kapcsolatban, pedagógiai műveket komponált különböző nehézségi fokon, a kisgyerektől a felnőtt művészig. A pedagógiai munkásságának remek példái a konzis vagy főiskolás szintű „Híd-etűdök”, amelyeket Klenyán Csaba szólaltatott meg. Két részletben játszotta ezeket a tételeket, két csokorba szedett briliáns miniatűröket hallhattunk. A hangverseny első részében a következők csendültek fel: Szökdécselő, Szünetek, Kiszámolás, Túl az oktávon, Cifra dallam, Sántikálás, Ritmusjáték, Éj. Sajnos ezeket a darabokat nem adták ki, a klarinétosok egymásnak adják tovább a kézirat másolatait. Pedig nagy kincset képviselnek ezek a kis alkotások, ezeken lehet elsajátítani a klarinét modern játéktechnikáját, nem gyakorlat szinten, hanem mély zeneiségű kompozíciókban.

A Híd-etűdöket egy Attila előtt tisztelgő darab, Szánthó Lajos: „Gallai Attila emlékének” követte, melyet Szendi Ágnes zongorázott. A darab az élet küzdelmei utáni megnyugvást mutatta be.

Gallai Attila hosszú ideig nem komponált szóló zongoradarabot. A 2000-es évek elején azonban megpróbálkozott vele, megírta az 5 tételből álló Bagatelleket zongorára. A Bagatelleket előadó zongoristák – az évek folyamán többen is vállalkoztak arra, hogy megtanulják ezt a sorozatot – megállapítják, hogy nem kimondottan zongoraszerű alkotásról van szó. Gallai különlegesen nyúl ehhez a hangszerhez, néha fejtörést okozva, hogyan is szólaltassa meg a két kéz a leírtakat, de elmondják, hogy a befektetett munka meghozza gyümölcsét és igazi Gallai-stílusú kompozíció szólal meg. Akik különböző koncerteken játszották: Németh Eszter, Hollókőiné Bálint Alexandra, Albert Gabriella, Horváth Ildikó, Mocsári Emma.

Hollókőiné Bálint Alexandra

A szünet előtt Nagy Enikő brácsaművész lépett színpadra. A „Romantikus dal”-t választotta ki az emlékhangverseny műsorába, melyet Hollókőiné Bálint Alexandra zongorakíséretével adott elő. Többször játszott Enikő ezt az alkotást Mocsári Emma társaságában, sajnos Emma tavaly nyáron tragikus hirtelenséggel elhunyt. A „Romantikus dal” -t egy ráadás követte, J. S. Bach-Kodály: Lantprelúdium, ezzel gondoltak szeretettel Gallai Attilára.

Nagy Enikő és Hollókőiné Bálint Alexandra

A koncert második részét Hajdu Lóránt miniatűr zongoradarabjaiból összeállított kis sorozat, a „Meditációk” indította Szendi Ágnes előadásában. Hajdu, az egyik alapító tag az Alkotó Muzsikuskok Társaságában, ezekkel a – többnyire melankolikus – pillanatképekkel kívánt emlékezni pályatársára.

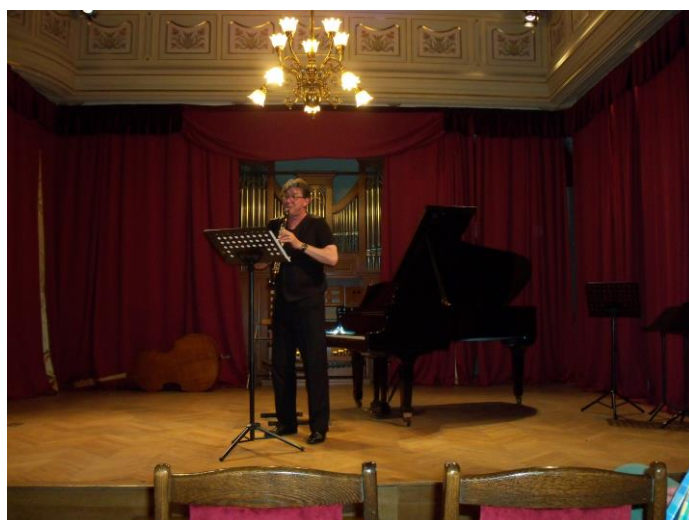

Az archív felvételen **Gallai Attila** (jobbról a második) AMT-beli társaival: Nógrádi Péterrel, Csepregi Györggyel, Solymosi-Tari Emőkével és Hajdu Lóránt

Puskás Levente

Puskás Leventének ajánlotta a „Szóló szonáta szaxofonra” c. művét Gallai Attila. Az ősbemutatón is Puskás Levente szólaltatta meg. (2022. V. 6., Egressy Béni Református Művészeti Szakgimnázium, Kortárs magyar művek szaxofonra) és a 2023. VI. 9-i koncerten is Ő játszotta igazi átéléssel a komoly, 4 tételes 9 perces kompozíciót.

Klenyán Csaba

Ezután ismét Klenyán Csaba muzsikált, folytatta a Híd-etűdök előadását a következő tételekkel: Simogató, Csúfolódó, Echo, Sirató, Derűs-borús, Hangközök és fordításai, Merengő, Hegyek-völgyek. A közönség lelkes tapsal jutalmazta Klenyán Csaba klarinétjátékát, aki sokszínűen tárta elénk ezeket a karakterdarabokat.

A zeneszerző Magala Ronnie – az AMT-szerző társaihoz hasonlóan – 10 évvel ezelőtt komponált köszöntő darabot az akkor 70 éves Gallai Attilának. Fúvósötösre született egy gyász-andante és egy vidám variációsorozat. Az előbbihez nyúlt vissza a szerző és átírta zongorára „Andante luttuoso” címen. A tétel őszinte, mély fájdalmat sugároz.

Szendi Ágnes úgy gondolta, hogy Gallai saját hangszerére, a klarinétra komponál egy darabot, hogy ezzel felidézze a Társaság alapító elnökének alakját. Az „Homage a Gallai Attila” c. kompozíciót Klenyán Csaba rendkívüli érzékenységgel mutatta be.

Kubina Péter

Gallai Attila egyik leghíresebb alkotása, a „Szólószonáta nagybögőre” zárta az emlékkoncertet. A szerző ezzel a kompozíciójával már fiatal korában nagy sikert ért el. 1978-ban Rómában „Primo segnalato” diplomát érdemelt ki. A Nemzetközi Nagybögős Társaság évkönyvében a következő értékelés volt olvasható: „the best for competitions, festivals and concerts”. A szerzői CD-jének is ez a címadó műve. Kubina Péter nagyszerű előadásában ismerhettük meg ezt a darabot.

Mind Gallai Attila családja, mind zeneszerző kollégái, muzsikusbartái egyaránt örültünk annak, létrejöhett ez az esemény. Bízunk abban, hogy Gallai Attila értékes életműve továbbra is fennmarad és megszólalhatnak alkotásai. Erre törekszenek gyermekei és hűséges előadóművészei is.

Szendi Ágnes